గొప్పవారితో గుసగుసలు

తిక్కన సోమయాజి

కీ॥ శే॥ శ్రీ వారణాసి శ్రీనివాసరావు

[పెన్నలో స్నానానంతరము శిథిలమై యున్న హరిహర నాథాలయమున కెదుట విభూతి ధారణము చేసి తూర్పు ముఖముగ గూర్చుని యున్న తిక్కన సోమయాజి: సాష్టాంగ నమస్కారము చేసి నేను]

తి: సుఖీభవ! లే, నీ వెవరు?

నే: బ్రాహ్మణ్ణి కృష్ణాతీర వాసుణ్ణి, తమ దర్శనం కోసం వచ్చా.

తి: దా, కూర్చో. ఏం పని?

నే: నాకు గొప్పవాళ్లతో మాట్లాడాలని కోరిక.

తి: బాగుంది నాయనా. ఇంటికి రాక పోయినావా?

నే: చిత్తం వెళ్లే వచ్చా. నాకు రహస్యంగా మాట్లాడాలని వుంటుంది అందుకని యిక్కడ వొంటరిగా వుంటారని వినివచ్చా.

తి: రహస్యా లేమిటోయ్!

నే: తమవంటి వాళ్ళ గురించి రకరకాల మాటలు చెప్పుకుంటుంది లోకం. అవన్నీ వదిలించుకొనడానికి నడిగి తెలిసుకుందామని రహస్యమన్నా.

తి: (చిరునవ్వు నవ్వుతూ, చెవులు రుంటలు కదలేట్టు మాట్లాడుతారు) లోకం చెప్పే దెప్పుడూ విపరీతమే. దానికి నిరసన లేదంటే లో మంచి అభిలాష మంచి నెంచనలో గుండదు. కుక్కకు చిక్కని పాలుపోసిన గిన్నె కెదుట పెట్టే దాన్లో విషముందేమో నని అనుమానిస్తుంది. సృష్టిలో నిర్దుష్టమైన విషయముంటుదని గ్రహించలేదు. ఎవరో మహాత్ములకు దప్ప యితర్లకు వారి యోగ్యతకు దగ్గ లోపముంటుంది. ఎంత పెద్ద పేరుంటే అంతకు దగ్గ దేహ్యమైన లోపముంటుంది. ఇవి మనకర్ణాటకపు పెద్దలకు దప్ప నాకు బాపరికం లేదు. ఏదైనా నాచుకోవటం రప్పు నామతం.

నే: చిత్తం తమకు గురువు లెవరండి?

తి: ఎవరూ లేరు. ఉంటే గనకంలో చెప్పక పోయినాన. మ నాన్నగారే నాకు పంచకావ్యాలు, కొన్ని శాస్త్రాలు నేర్పారు. మా తాతగారికి మంత్రి గిరి గిరి నేనంటే మహా ప్రేమ. నా పన్నెండో యేడు మొదలు పదిహేడో యేడువరకు తారిఖ్య తీసేవాడిగా. వారి నా కనేక విషయాల్నేర్పారు ముఖ్యంగా దెలుక్కవిత్వం చెప్పడం నేర్పారు.

నే: వారికి గురు లెవరండీ?

తి: ఎవరూ లేరు. అసలు మాయింట వేదాధ్యయనం, శాస్త్రజ్ఞానం, కవిత్వం బహుకాలంగా వున్నాయ్. మాయింట చిన్నవాళ్లుగూడా కవిత్వం జెప్తారు.

నే: చిత్తం అట్లాగే అనుకుంటారు. ఇప్పుడు తిక్కన్నగాని విషయం జెప్పే పద్యాలు మేమిప్పటికి చదువుకుంటుంటామండీ.

తి: (దృష్టియేకాగ్రంజేసి తూర్పు మాస్తూ) నేనారాత్రి భోజనసమయ మక్కజ్ఞేవున్నా. ఆ మొనగాడు 'వసులూ విరిగినవి తిక్కపాలుఁ విరిగెఁ' అని మా అమ్మగారి నేటప్పటికి రలవంచి కన్నీరుకార్చారు. మా కంచరికి జాలేసింది.

నే: ఏమండీ, మీ కాలంలో ఆడాళ్ళగూడా అంత పౌరుషముండేదండీ?

తి: లాకేం. మేమా పిరాం స్లెని నీకాలం ముందు చిన్నకాలాలవాళ్ళకు మళ్లే నిరశించే వాండ్లంగాం. అన్నింటిలో వాండ్లు మగాళ్ళతో యుద్ధానికి నేచేటాలుండే వారు. తల్లు లవసరమైతే కత్తులుచ్చుకునేవాండ్లు.

నే: అయితే ఎంతో కష్టపాటుంటేగాని యుద్ధాల గ్గావలసిన గంభీరన మేర్పడదు కదా వాండ్ల శరీరాలు గట్టిపడి కోమలత్వం నశించేది కాదూ? స్త్రీత్వానికది భంగంకాదూ?

తి: ఎంత వెర్రివాడవోయ్! పరిశ్రమతో కోమలత్వం నశిస్తుందటోయ్? మృపసిగ్గులైన క్షత్రియస్త్రీల సంగతి వినలా? వాండ్లుచేసే యుద్ధపరిశ్రమ వారికోమలత్వాన్ని స్త్రీత్వాన్ని యేంజేయగలిగాయ్. అవి చెడని వ్యాయామముంది. దానివల్ల సంధిబంధాలు స్థిరపడ్తాయి; గాని శరీరం ముదురెక్కదు. ఇక యుద్ధం జేయమన్నావ్ ధైర్యస్థైర్యా లనుసరించే విషయం. ఒక్కొక్క పరిబలహీనులగ్గూడా వుంటాయా లక్షణాలు.

నే: చిత్తం. మరొకవిషయం. విరాటపర్వంలో తదమరు సెలవిచ్చిన యవతారిక జూస్తే తమకు వ్యాసులవారి మీదున్న గౌరవం నన్నయగారి మీదున్నట్లు తోచదేమండీ?

తి: హరహరా! యెంతమాటన్నావ్! ఎందుకనుకున్నావట్లా? నీ వేనా, యీ కాలంవాళ్లంతా గూడా అట్లాగనుకుంటారా?

నే: అందరిసంగతి నాకు తెలీదు. నాకట్లా తోచింది. వారిమీద, వీరిమీద తమరు వ్రాసిన పద్యాల్జూస్తే అట్లా గనిపించింది.

తి: ఎంత విచారించకుండా అనేసావ్! అసలు వ్యాసమహామునికి నన్నయను పోల్చడమేమిటి? మహాసముద్రాన్ని చక్కని తటాకాన్ని పోల్చినట్లు. వేదానికన్న సంప్రదాయాలన్నీ అవగాహ జేసుకుని, వాట్లో నిగ్గెర్చి లాగి, వాటిని నాలుగ్గా విభాగించి, అష్టాదశ పురాణాల్ను గూర్చి, యిప్పటికే, యెప్పటికే ప్రపంచమంతా మెచ్చుకునే కవిత్వం జెప్పి; అసమాన ప్రబోధనైశ్వర్యం సంపాదించినాయన ఆయన; అనర్గళ దివ్యధారా సముపేతమైన ఆంధ్ర కవిత్వం జెప్పి భాష ననుశాసించినాయన ఈయన. ఆయ నెత్తు వేరు ఈనెత్తుయ వేరు అందుకనే వారిని—

"విద్వత్తం స్తవనీయనవ్యకవితా
వేశంకు విజ్ఞానశం
పద్విఖ్యాతుడు సంయమిప్రకరసం
భావ్యానుభావుండు కృ
ష్ణద్వైపాయను నెల్లలోకహితని
ష్ఠంబూనికావించె ధ
ర్మాద్వైతస్థితిభారతాఖ్యమగులే
ఖ్యంబైన యామ్నాయముఁ."

అని కీర్తించాం కేగిని.

"ఆదరణీయసారవివి
ధార్థగతి స్ఫురణంబుగల్గి య
ష్టాదశపర్వనిర్వహణ
మై వెలుపొందెడు భారతంబునం
దాది దొడంగి మూడు కృతు
లాంధ్రకవిత్వవిశారదుండు వి
ద్యాదయితుండు నన్నయ మహా
త్ముండు నన్నయభట్టు దక్షతన్"

అని కీర్తించాం. ఏమన్నాం? ఆంధ్ర కవిత్వ విశారదుండు, విద్యాదయితుండు, మహాత్ముడు దక్షతన్, అన్నాం విశారదత్వం, విద్యాదయితత్వం, మహాత్మత్వం, దక్షత,—ఇంతకన్నా కీర్తించమెట్లా? ఊరికే ఊకదంపుక్రింద ఒకరంద పద్యాలు దన్నాలాయలేనీ? నీకుండు బ్రహ్మ పనికిరా డన్లేదనా? నీవు వ్యాసుడంతవాడవన్లేదనా? సత్యాభిమాను లెందుందో అంతంటారు అన్నది తక్కువ కాదు. ఆ నాల్గు విశేషణాలు సామాన్య విశేషణాలుకావు.

నే: అదేమిటండీ! ఇప్పుడు మాకెక్కడ బడ్తే అక్కడ విశారదులు, విద్యావయితులు, దక్షులు వుంటే?

తి: (నవ్వి) మొత్తానికి జమత్కారివోయ్! మాచాత వాగించావున్నది నీవు. మీ కాల మొక విపరీతకాలం. మాకు మీకు ఒక గొప్ప భేదముంది. మా కాలంవాండ్లం శాశ్వతమైన బిరుదులిస్తాం: మీరు తాత్కాలికమైన బిరుదులిస్తారు. అంటే-మే మిచ్చేవి యెప్పటికైనా నిల్చుంటాయ్. మీరు మీకాలానికి పనికొచ్చేవే అంటారు. ఉదాహరణం తీసుకో. మేం వాగనుశాసనుడూ అంటే ఎప్పటికీ అతడే. మీరు సార్వభౌముడు అంటే మీ కాలంలో వుండేవాండ్లలో నని మీ అభిప్రాయ మనుకుంటాం. అది అందర్నీ పరీక్షించి అన దనుకుంటాం.

నే: చిత్తం. అయితే మ తరంవాళ్ల తారతమ్యాలు నిరూపించడానికి బిరుదు లియ్యకూడదండీ?

తి: కూడదండానికి మేమెవళ్ళం. మేము వద్దంటే మీరు మానేస్తారా కొట్టా! ఇవ్వండి యింకా విచారించి ఈరోజు కనీ, యీ గంట కనీ కూడా యివ్వండి. ఎక్కువ వ్రత్సాహంతో బిరుదులు వాంఛించే వాండ్లంతా కృషిచేయడానికవకాశముంటుంది. అడ్డ మొచ్చావ్! విశారదుడుండి. తెల్లాళ్ళ సంపర్కంతో కొలబద్దలు వ్యవహారంలో కొచ్చాయ్. విద్యావయిత్వాని కెవర్రా లగ్గావాడండానికి విశారదాది బిరుదావళి బయల్దేరింది. ఆ బద్దల్తో గొల్చి పదవులు యిస్తున్నారు. మేమన్న నన్నయా విశారదుడే! మీకో నాయా విశారదుడే! ఏవో కాలాన్ని నవవ.

నే: సరే. ఇంకొక్క విషయం. తమరారణ్యపర్వం పూర్తిచేయకపోయినారా? మొదటుదాన్తోనే యెందు కారంభించారు కాదూ మీరు వ్రాసిన భారతం?

తి: మమ్మల్ని చాలామంచిగాడి రీప్రశ్న. మొదట దాన్తోనే అరంభిద్దా మనుకుని వ్రాస్తూ వ్రాస్తూ వారు పరంపదించిరి. శుభమా అని యెత్తుకోవడమెందుకు, అంతా పూర్తయింతర్వాత దానిపని చూద్దా మనుకున్నాం. పూర్తి కాగానే, మా కొక మహారాజకీయం పని తగిలితే అందుకు గ్రామాంతరం వెళ్లివచ్చాం. ఆ రాకపోకలవల్లా, తత్కాలాంతర నియమ్నత్వంవల్లా శరీరానికి మరస్సుకూ గలిగిన బడలికవల్ల అనుకున్నట్లు భారతం పని నెరవేర్చ లేకపోయినాం. తర్వాత నీలోకంలో నేమిచేయడానికి వీల్లేక యవకే సంఘవించింది.

నే: చివరి విషయం అర్థమయిందికాదండి. తమకంత బడలిక దోపించిన ఆ మహాకార్యమేమిటండి?

తి: మా అల్లుడు తిక్కభూపాలుడు, మనుమసిద్ధి రాజ కేయూయన చోళవంశజుడు. దాయాది పోరుకే ఆయన రాజధాని శత్రువుల వశమైంది. మేమంతా కూడా వారితో వలసపోయినట్లు ఉదయగిరి దుర్గం చేరాం. ఒకనాటి సభలో పెద్దలంతా ఆలోచించి మమ్మల్ని ఓరుగల్లులో నున్న శ్రీ గణపతిదేవ చక్రవర్తివద్దకు రాజుగారి కిగా పోయి రాయబారం నడిపే తగిన సహాయం తెమ్మన్నారు. అప్పుడు మే మక్కడికి వెళ్లాం. వెళ్ళామన్నమాటే గాని వట్టి రాయబారంతో మా పని పూర్తికాలా. అక్కడ కొన్ని నెల్లున్నాం. రోజూ ఉదయం సాయంత్రం పండిత గోష్ఠి, వివాదాలు, భారత శ్రవణం వాటితో సరిపోయేది. చివరకా సార్వభౌమునకు మాప్రభువుపట్ల దయగలిగి, మేకా బసవన్న అనే వెలమ కూరుని సర్వసేనానిగా కొందరు వెలమ తెగల వారిని నెల్లూరు పంపారు. వారు వచ్చి మా రాజశాత్రవులను నెల్లూరునుండి తరిమి మా రాజును చోళరాజ్యంలో పునః ప్రతిష్ఠజేశారు. ఓరుగంటిలో బడ్డ శ్రమ, తర్వాత మనవాసం, ఇవన్నీ వెగవాశ్రైన నాకు గుర్భగమై అవతార సమాప్తికి తెచ్చాయ్. అందుకని ఆరణ్యపర్వం పుట్టకోలా.

నే: ఆ రాయబారమా అండీ పాపం చాలా కష్టమై యుండాలి?

తి: నెమ్మదిగా అంటావేం! నీకాలంలో మస్తే రైళ్ళా, విమానాలా, యేమన్నా నా? అంతాథంగిమీదనే పోయి, పోయి, మకాంలు చేసి, చేసి, ప్రాణం విసిగేది.

నే: నిజమే ఈ సంవత్సరంలో ఒక్కమాం ఆదుంతా గెలిపిస్తారా? మీ కేదో ఓరుగల్లులో జైనమతస్థుల్ని నరికించారంటారే?

తి: (నెవ్వులు గూడుకొని) హరహరా! రామరామా. వాడాపు నలభైమంది జైన పండితులతో మావ వాదనాలాట వాస్తవమే. దాన్లోమేం గెలిచిన మాట వాస్తవమే. అక్కడట్లా టప్పుడు కోరికపోయిన అన్యమతావలంబకుల శిరచ్ఛేదనం చేసే ఆచార మున్నమాట వాస్తవమే—మాయెత్తు వాదనింపెందుకోనే వాండ్లు వాదానికొచ్చేవారు. మాగెలుపు కాగానే అది జరిగిపోకుండేమోనని శ్రీవారితో మనవిచేసి వారిని క్షమింపించి దేశాంతరం బోయేటట్లు చేశాం.

నే: ఔను తమవంటి మహనీయుల్లాంటి పని యెందుకు చేయిస్తారు!

తి: నీ మహత్తు బంగారంగాను! బ్రాహ్మణయ్యా బ్రాహ్మణ్ణి!

నే: నిజం. తమకే వేదాంత మభిమానమండీ?

తి: మేం వ్రాసిన అవతారిక, ఆశ్వాసాంత పద్యాలూ చక్కగా చూచినవారికి అద్వైతమని తెలియకపోదు. మా మతమే అది. ఆమతం మా మనస్సుకిచ్చే శాంతి యితర మతా లియ్యలేవ్. మూలంగా విచారించినా ఏదో వుంటంది వుందో లేదో అడీ, తప్పకుండా లేకపోయేది రెండూ పోకటే నంటే మామనస్సుకు శాంతి.

నే: అబ్బో, నాకు త్వరగా బోధకాదే! ఎట్లా? (కొంచె మాలోచించి) ఆ కొంచెం.

తి: తెలిసింపంటన్నావా. ఈ వాక్యం మనసం చేసుకో "బ్రహ్మ నిత్యం జగన్మిథ్యా జీవో బ్రహ్మైవ నాపరః"

నే: అదాండీ సరే. ఆసక తమరు భారతం వ్రాయబూనుకోవడానికి రాజమహేంద్రవరం ప్రభువులు నన్నయగారి పద్యాన్నేదో తాటాకు మీద వ్రాయించి పంపారనీ, కొందరు బ్రాహ్మలు దాన్నేమో తీసుకొచ్చి మీ దెక్కన్నుండో వస్తూంటే దాన్ని రోడ్డు చూపించారనీ, దాన్ని చదివి తమరు నోటిలోన్నూ తములం దానిమీద నేమో కృతంజేసారని యేమి టేమిటో అంటారే అక థేమిటండీ?

తి: (చిరునవ్వు నవ్వుతూ) నీవు సామాన్యుడా గావు. ఇదివరకే చమత్కారివన్నాం. అంతేగాదు, గడుసువాడివికూడాను. అందుకా నాయనా రహస్యమన్నావ్? ఇదంతా గ్రంథం చేస్తావుకాబోలే! పే రేం పెడ్తావ్?

నే: ఇదివరకే పెట్టానండీ 'గొప్పవాండ్లతో గుసగుస'లని.

తి: సరే! ఇవాళ ప్రొద్దుపోయిందిగాని రేపు అదంతా చెప్తా.

నే: చిత్తం సెలవు! (నిష్క్రమణము)

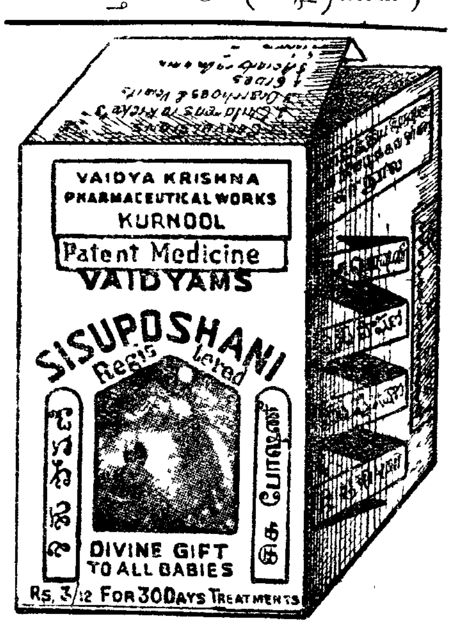

Patent Medicine } SISUPOSHANI { Registered Trade Mark.

WHOLE CARTON & DESIGN REGD

వ్యాధి చిహ్నములు ఏమున్నను మీ బిడ్డల ఆరోగ్యమునకై దివ్యమైన శిశుపోషణి టానిక్ పరమ ప్రసిద్ధమైన ఎముకపుష్టిని, ఆరోగ్యకరమైన దేహ దార్ఢ్యమును మీ పిల్లలకు చేకూర్చుచున్నది.

Diarrhoea due to Indigestion—[1] "శిశుపోషణి" అజీర్ణ విరేచనములకును (తెల్లని విరోచనములు) పండ్లు మొలచునప్పుడు వచ్చు అతిసార విరేచనములకును — పాము ద్రావకము కొంచము చేర్చి దినమునకు 2 లేక 3 పూటలు యిచ్చిన 4 దినములలో చక్కపరుచును.

Vomitings—[2] పాలు అరగక వాంతులగామారి, పాలు కక్కుకొను పిల్లలకు, తల్లిపాలచేకాని, ఆవుపాలచేకాని, శిశుపోషణి, దినమునకు 2 లేక 3 పర్యాయములు వాడిన తక్షణమే, పాలు కక్కుకొనుట, (లేక వాంతులు) నిలిచిపోవును.

Convulsion—[3] పిల్లలకు వాయువు అప్పుడప్పుడు కలిగించుచుండిన, వాయువుకు వడిన దినము మొదలు 30 దినములు వరుసగా ప్రొద్దున, సాయంత్రము ఆవుపాలచేకాని తల్లిపాలచేకాని శిశుపోషణి వాడిన వాయువు రానేరదు.

Rockets—[4] పిల్లలు ఎముకలు మోసుకొని కృశించిన వారికి పొద్దున సాయంత్రము పాలచేయిచ్చిన దృఢకాయులగుదురు.

Rectifies calls of Nature—[5] శిశుపోషణి పిల్లలు మూత్రము సరిగా చేయకున్నను, బేధి సక్రమముగా కాకున్నను క్రమపరచి ఆరోగ్యవంతులనుగా చేయును.

60 డోసులు పట్టుగల సీసా రు. 3—12—0 అంచె కమీషను కొఱకు దొరుకును or V K P WORKS, KURNOOL కు వ్రాయవలెను.

బలహీనులను బలవంతులనుగా చేయును.

వివరములకు:

భిషక్ శిరోమణి పండిత

వి. కృష్ణమాచార్యులు, L. A. M. & S.

కర్నూలు.